
Dzierzgoń, st. 1, gm. loco, woj. pomorskie

Informator Archeologiczny : badania 33, 169-170

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Analiza odsłoniętego odcinka wskazuje na wtórne wykorzystanie fundamentu po wcześniejszym średniowiecznym obiekcie, prawdopodobnie związanym z młynem.

Innym zagadnieniem podjętym w 1999 roku było ustalenie poziomu użytkowania terenu nad brzegiem jeziora w okresie funkcjonowania klasztoru. W układzie stratygraficznym odsłoniętym w profilu południowym wykopu LXXXII zaobserwowano naprzemiennie układające się warstwy zalewowe drobnoziarnistych żwirów, piasków i iłów oraz warstwy spalenizny wskazujące na okresowe podnoszenie się i opadanie poziomu wody oraz przesuwanie linii brzegowej. W profilu tym odsłonięto także pal drewniany (ob. 81) zachowany do wysokości około 60 cm, w odległości 75 cm na wschód od niego pozostałość rozłożonych ścianek oraz wkop po kolejnym palu, a w odległości 1,3 m na zachód od ob. 81 podobne relikty pala wbitego w torfową warstwę pierwotnego dna.

Niezależnie od prac związanych z relikdami opactwa cysterskiego kontynuowano eksplorację osady metalurgii żelaza z okresu wpływów rzymskich, rejestrując kolejne 3 paleniska z dociosywanych kamieni otoczkowych z pozostałościami żużli żelaznych oraz fragmentami ceramiki.

Planowana jest kontynuacja badań.

Chelm, st. 143, gm. *loco*, woj. lubelskie, AZP 80-90/7 – patrz: wczesne średniowiecze

CHOJNICE, st. 1, gm. *loco*, woj. pomorskie

- relikty osadnictwa późnośredniowiecznego

Ratownicze badania sondażowe, prowadzone przez dr. Krzysztofa Walentę. Finansowane przez Uniwersytet Łódzki. Wykop o powierzchni 8 m².

Znaleziono nieliczne fragmenty ceramiki i przedmioty metalowe.

CZCHÓW, st. 1, gm. *loco*, woj. małopolskie, AZP107-63/1

- ruiny zamku średniowiecznego

Ratownicze badania, przeprowadzone w terminie od 12 sierpnia do 4 października przez mgr. Andrzeja Szpunara (autor sprawozdania, Muzeum Okręgowe w Tarnowie). Finansowane przez WKZ w Krakowie. Siódmy sezon badań. Przebadano powierzchnię 2,5 ara.

Kontynuowano odsłanianie murów obwodowych zamku od strony zachodniej w rejonie wieży. Odsłonięto pełny zarys budowli bramnej. Budowla ma kształt zbliżony do prostokąta, wsparty na dwóch przyporach. Wyróżniono III fazy rozwoju tej budowli, jednocześnie odkryty został podjazd na zamek wzdłuż muru zachodniego. Następnie odsłonięto 15 m muru obwodowego od strony zachodniej. Mur ten, jak również fragmenty ścian bramy zostały zrekonstruowane. Po przebadaniu zachodniego stoku wzgórza z budowlą bramy zrekonstruowano cały zarys murów zamkowych. Na jej podstawie powstał projekt odtworzenia przyziemia zamku w charakterze trwałej ruiny.

W trakcie eksploracji warstw we wnętrzu bramy wydobyto dużą serię zabytków metalowych, w tym 2 topory żelazne, groty kuszy, części rzędu końskiego itp. Zrekonstruowano kilkanaście naczyń glinianych z różnych faz rozwoju zamku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Tarnowie.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Sprawozdaniach Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego”, t. XX, s. 371-382.

Badania będą kontynuowane.

DZIERZGON, st. 1, gm. *loco*, woj. pomorskie

- zamek krzyżacki

Ratownicze badania archeologiczne prowadził dr Antoni J. Pawłowski (Muzeum w Kwidzynie). Finansował Urząd Miasta i Gminy w Dzierzgoniu.

Częściowo rozpoznano przebieg fortyfikacji założenia zamkowego z wjazdem na zamek, nadzorowano zabezpieczenie odkrytych relikwów architektonicznych.

ELBLĄG, Stare Miasto, st. 32, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie

- miasto (XIII-XX w.)

Wykopaliskowe badania archeologiczne, przeprowadzone w sierpniu przez Grażynę Nawrołską (autorka sprawozdania, Pracownia Konserwacji Zabytków, BHZ Sp. z o.o. Pracownia Archeologii Miast przy Muzeum w Elblągu). Finansowane przez Urząd Miasta w Elblągu. Dwudziesty sezon badań. Przebadano powierzchnię 405 m².

Pod posadzkami dwóch budynków XX-wiecznych, oznaczonych numerami 1 i 2, odsłonięto relikty 4 średniowiecznych budynków murowanych, które zajmowały całe powierzchnie działek i nie posiadały podwórek. Zachowała się linia frontowa zabudowy od strony ulicy, ścianki działowe, i w dwóch miejscach ściany zewnętrzne przedproży. Wewnątrz budynków przetrwały ceglane paleńska. Wcześniejsza zabudowa drewniana uległa w znacznym stopniu zniszczeniu – zachowała się fragmentarycznie w trzech miejscach (fragmenty uliczki, podłogi i kanału).

Ul. Rzeźnicka 5 – niewielkie podwórko tej kamienicy zajęte było w połowie przez ceglany piec i murowaną latrynę. Pomiędzy rzędnymi 3,90 – 2,00/1,90 m n.p.m. zalegały warstwy budowlane i niwelacyjne, stąd zabudowa drewniana zachowała się w niewielkim stopniu (fragmenty budynków drewnianych i fragment uliczki).

Ul. Wigilijna 33 – na podwórku o średniej wielkości zachowało się 6 poziomów zabudowy drewnianej (fragmenty domów o konstrukcji ramowo-słupowej, uliczki), duża drewniana średniowieczna latryna i XX-wieczny obiekt ceglano-kamienny, pełniący prawdopodobnie rolę śmietnika. Mimo że na planach na podwórku zaznaczona jest oficyna, w trakcie badań nie odkryto jej śladów.

Materiał archeologiczny to przede wszystkim ceramika, wyroby szklane, drewniane, metalowe, kości zwierzęce; do ciekawszych znalezisk należy muszla pielgrzymia z Santiago de Compostella, cynowy dzban norymberski, szklany XVI-wieczny puchar.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Pracowni Archeologii Miast – Elbląg.

Badania będą kontynuowane.

Gdańsk, st. 106, ul. Służebna, gm. *loco*, woj. pomorskie, A2P 12-44/223 – patrz: nowożytność

GŁOGÓW-Stare Miasto, kw. A-13, A-14, gm. *loco*, woj. dolnośląskie, AZP 68-19, 68-20

- miasto (XIII-XX w.)

Badania archeologiczno-architektoniczne finansowane przez Przedsiębiorstwo Robót i Usług Budowlanych „BUDOPROJEKT” w Głogowie obejmowały południową część kwartału A-13 oraz południowo-wschodnią kwartału A-14. Badaniami w terenie trwającymi na kwartale A-14 od 12 sierpnia do 16 września z ramienia Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Głogowie kierował mgr Aleksander Dobrowolski, a konsultacji naukowych udzielił prof. Jerzy Lodowski.

Gniezno, st. 12, gm. *loco*, woj. wielkopolskie, AZP 50-34/- – patrz: wczesne średniowiecze

Gniezno, st. 14, gm. *loco*, woj. wielkopolskie, AZP 50-34/- – patrz: wczesne średniowiecze